

MAATIAINEN

Det lantliga kulturarvet ry

Maatiainen-yhdistyksen päämäärä on

- säilyttää vanhat koriste- ja viljelykasvit
- säilyttää perinteiset kotieläinrodut
- vaalia perinnemaisemia

Vuonna 1989 perustetussa yhdistyksessä on noin 2000 jäsentä.

Siementen välitys on tärkeä osa Maatiaisen toimintaa.

Yhdistys järjestää tapahtumia, kursseja ja esitelmätilaisuuksia.

*Varjolilja (Lilium martagon) on vuoden 2015
maatiaiskasvi. Kuva: Pirkko Kahila*

Maatiaiskasvien siemenaarre

Suuri osa tämän päivän maatiaiskasveistamme valikoitui viljely- ja koristekasveiksi noin sata vuotta sitten. Vuosittain julkaistava Maataisen siemenluettelo on keskimäärin 500 lajin ja lajikkeen kokoelma suomalaisiin kasvuoloihin sopeutuneita koriste-, hyöty- ja luonnonkasveja. Jäsenet kasvattavat puutarhoissaan ja pelloissaan, elävissä geenipankeissa, vanhaa kantaa olevia maatiaiskasveja, joista saadaan siemeniä myyntiin. Yhdistyksen siemen-toiminnalla turvataan osaltaan luontomme monimuotoisuuden säilymistä.

Mikä on maatiaiskasvi?

Maatiaiskasvilla tarkoitetaan sellaista viljelykasvin (hyöty- tai koristekasvin)

kantaa tai lajiketta, jota ei ole tieteellisesti jalostettu ja se on ollut viljelyssä vähintään useiden vuosikymmenten ajan. Maatiaiskasvit ovat kehittyneet niitä viljelleiden isäntien ja emäntien tekemän tietoisien ja tiedostamattoman valinnan sekä vallinneiden kasvuolojen yhteisvaikutuksesta.

Maatiaiseläimet

Kotieläiminä tunnettiin jo pronssikaudella lehmä, sika, lammas ja vuohi. Ensimmäisistä kotieläimistä kehittyivät suomalaiset maatiaiseläinrodut. Suomessa on vielä tallella alkuperäisiä maatiaisrotuja, kuten itäsuomalainen kyyttölehmä, suomenlammas, maatiaiskana ja suomenhevonen. Vuoden 2015 maatiaiseläimeksi valittiin suomalainen sarvellinen pässi.

Sarvellinen ahvenanmaanlammaspässi Vihtori edustaa vuoden maatiaiseläintä. Valinnalla yhdistys haluaa kiinnittää huomiota suomalaisten lammascarvityyden säilyttämiseen sekä uros-puolisten tuotantoeläinten asemaan. Kuva: Matti Lahtinen

Vuoden 2015 perinnemaisema, Riuttalan talonpoikaimuseo esittelee vauraan pohjoissavolaisen maatilan elämää 1900-luvun alkupuolella. Kuva: Rauni Ahola

Perinnemaisemat

Maaseutumme perinnemaisemat ovat luonnoltaan, kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti arvokkaita alueita, joita tulee vaalia. Vuosisatoja kestäneen perinteisen niitto- ja laiduntalouden loputtua, ovat sen muovaamat niityt, hakamaat ja metsälaitumet uhanalaisine eliölajeineen katoamassa maaseutumaisemasta. Maatiainen valitsee vuosittain perinnemaisemakohteen tunnustuksena paikan hoitajalle tai ylläpitäjälle tärkeästä työstä perinnemaiseman hyväksi. Vuoden 2015 perinnemaisema on Riuttalan talonpoikaimuseo ympäristöineen Kuopion Karttulassa.

Maatiainen-lehti

ilmestyy 4 kertaa vuodessa. Ensimmäisen lehden yhteydessä jäsenet saavat siemenluettelon. Lehdet säilyttävät tuotetuensa pitkään, sillä artikkelien tiedot eivät vanhene.

Puutarha- ja kulttuurimatkat yhdistyksen jäsenille

Vuosittain puutarhan ja kasvien ystävät matkustavat maatiaishenkisiin kohteisiin kotimaassa ja ulkomailla. Kasvien lisäksi tutustutaan maataiseläimiin ja perinnemaisemiin.

Maalaistalojen pihojen monet ensimmäiset kasvit haettiin luonnosta. Kullerot (Trollius europaeus) koristavat nykyisinkin useita vanhoja puutarhoja. Kuva: Jukka Riiheli

Taimipäivä keväällä 22.5.2015 ja syksyllä 11.9.2015

Taimipäivänä voi ostaa, lahjoittaa ja vaihtaa kasveja jäsenten omista puutarhoista. Tarjolla on vaihtuva valikoima koriste- ja hyötykasvien vanhoja lajikkeita ja kantoja.

Jäseneksi liittyminen

Käy helpoiten maksamalla yhdistyksen tilille jäsenmaksun 30 € Suupohjan Osuuspankki FI2447300010095205. Kirjoita viestikenttään UUSI JÄSEN sekä nimesi ja osoitteesi, mielellään myös sähköpostiosoite. Näin varmistat jäsenyytesi kirjaamisen jäsenrekisteriin.

Toimisto ja siemenpuoti

Stenbäckinkatu 8, 00250 Helsinki

p. 044-045 7317

avoinna ke-to 12-18,

toimisto@maatiainen.fi

www.maatiainen.fi

